

51

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Da Undervisningsinspektør, Professor Müller, som det nærmere er ophøst i Bemærkningerne til det i Folketinget nylig fremsatte Forslag til Lov om ekstraordinær Pension til ham (Rigsdagstidende 1895—96, Tillæg A., Sp. 3237 ff.) har ytret Ønske om at fratræde sin Stilling som tilsynshavende for de kommunale og private Realskoler, har Ministeriet maattet tage under Overvejelse, hvorledes Tilsynet med disse Skoler og de øvrige dertil knyttede Forretninger hensigtsmæssigt kan ordnes for Fremtiden.

Det har nemlig i længere Tid staaet klart for Ministeriet, at den nuværende Ordning, hvorefter en enkelt Mand med underordnet Assistance varetager samtlige Inspektionsforretninger, ikke er fyldestgørende, idet der til en i det hele forsvaerlig Ordning af Realskolevæsenet maa kræves, at to sagkyndige Mænd kunne ofre hele deres Tid paa det omhandlede Tilsyn. Ansættelsen af to indbyrdes selvstændige Undervisningsinspektører vilde i Virkeligheden kun være en naturlig Konsekvens af den hidtilværende Udvikling, og som det nærmere vil ses, bliver det ved Professor Müllers forventede Afgang muligt at gennemføre denne Foranstaltning uden nogen betydelig Forøgelse af de givne Bevillinger.

Ministeriet skal herved henvide til, at det første paa Finanslovsforslaget for 1886—87 optagne Forslag om Bevilling til Ansættelsen af en særlig Inspektør for de forannævnte Skoler var motiveret ved, at Antallet af eksamensberettigede Realskoler var blevet for stort til, at Tilsynet med dem kunde besørjes af den almindelige Undervisningsinspektion; jfr. Rigsdagstidende 1885—86, Tillæg B., Sp. 117—19. I de siden forløbne 10 Aar er Antallet af disse Skoler steget fra 47 til 100. Det er som bekendt herved blevet nødvendigt at bestille en Medhjælper for Undervisningsinspektøren, til hvilket Djemed Ministeriet for Finansaaaret 1892—93 foreslog en aarlig Bevilling af 3,000 Kr., hvilket Beløb imidlertid nedsattes til 2,000 Kr.; jfr. Rigsdagstidende 1891—92, Tillæg B., Sp. 215 ff. Det kan selvfølgelig ikke ventes, at en dygtig Skolemand vil anvende sin hele Tid paa Bestridelsen af et saa underordnet og lavt honoreret Hverv som Medhjælperens, og det er derfor under de givne Forhold umuligt at gennemføre et saa fyldigt og virksomt Tilsyn med Realskolerne, som i og for sig vilde være ønskeligt og endog maa siges at være nødvendigt som Garanti for, at de betydelige Beløb, der hved Skolerne som aarligt Tilskud, blive anvendte forsvarligt.

Inspektionsvirksomheden har hidtil i det væsentlige været indskrænket til Kontrollen med Forberedelseseksamens Afholdelse og til de Undersøgelser af Skolernes Tilstand og Arbejdsforhold, som gaa forud for enhver Eksamensbevilling og derfor foretages periodisk ved de kontrollerede Skoler — idet Eksamenstilladelsen kun gives for højest tre Aar ad Gangen — og i øvrigt ved enhver Skole, der begærer en saadan Tilladelse. De Rejser og Ophold ved Skolerne, der saaledes udkræves, optage Undervisningsinspektørens Tid i en stor Del af Aaret, nemlig ikke blot i de to aarlige Eksamensterminer, men ogsaa i lange Tidsrum uden for disse. De mangeartede Forretninger, der paahvile ham som Konsulent for Ministeriet i Spørgsmaal vedrørende Realundervisningen og Eksamen, samt ved Ordningen af de skriftlige Eksaminer og ved hele det Tilsyn, som maa besørjes ad skriftlig Vej, i Forbindelse med hans Forretninger som Formand i den Kommission, der i Kjøbenhavn tre Gange om Aaret afholder Eksamen for privat forberedte Dimittender, ere en Hindring for, at han kan foretage Rejser alene med det Formaal at inspicere den daglige Undervisning i de under ham forterende Skoler. En saadan Udvikling af Tilsynet er imidlertid nødvendig, for at Inspektionen kan have et fuldt betryggende Rendstøb til Skolerne; dette kan ikke opnaas alene ved Bedømmelsen af Eksamenspræstationerne og ved den Sagttagelse af Lærernes Virksomhed, som de nuværende Besøg ved Skolerne give Lejlighed til. Man maa herved have for Øje, at en stor Del af Realskolerne virke under smaa og økonomisk trykkede Forhold, og at Lærerpersonalet ofte er meget tarvelig lønnet og lidet stabilt; det vil i det hele næppe behøve nærmere Raadgivning, at Massen af Realskolerne i langt højere Grad end de